

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

Magyarországon		Vidéken	
Egész évre	18 korona	Egész évre	20 korona
Félévre	9 "	Félévre	10 "
Negyed évre	5 "	Negyed évre	6 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó a tulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vetetnek fe

Bukó rendszer.

Debreczen jul. 4.

Előre bocsájtom, hogy egyéni véleményemet mondom el.

Nem beszélek a felekezeti kérdés kiélesedéséről, a papság és a nagybirtokosság klerikális színezetű szerveskedéséről.

Hanem beszélek a megváltozott korszellemről, az új társadalmi problémákról, az új jelszavakról, melyek mostanában a magyar értelmiség zömét mozgatják.

A változott korszellemet sem politikai okok, sem izgatás nem idézte elő, hanem egyes egyedül gazdasági okok.

E gazdasági okok élén áll a gentry pusztulása. A birtokos köznemesség, mely harmincz év előtt is a magyar középosztály zömét képezte, egyes vidékeken csaknem tökéletesen elpusztult, másutt feltartóztatlanul hanyatlak. Ez az osztály a föld felszabadulása idején és még igen sokáig azután is, nem ismerte fel megváltozott helyzetét s annak a hivatásnak élt, melynek apái. S ez már tévesztett hivatás volt a világ megváltozott. a pénz lett az ur és mert ur volt a gentri is, a pénz által akart ur maradni. De dolgozni, pénzt szerezni nem akart, nem tudott, elszegényedett tehát és szerepét eljátszotta. Most ellepi az állami és megyei hivatalokat és zugolódik. S miután a dúsgazdag mágnások és

dúsgazdag egyház pénze nálunk nem szerepel a közforgalomban, egy új osztály lépett a gazdasági élet előterébe, a vállalkozók kereskedők, a gyárosok osztálya, amely birtokában van a világ mozgó erejének, a mozgó tőkének.

S az uralkodó szabadelvű irányzat vezérei, látván, hogy ez az ország legmodernebb és legpraktikusabb osztálya, látván, hogy a haladás eszméit ez az osztály valósítja meg leghamarabb, természetes szövetségesüket látták benne. Nem elfogultság szól belőlem, midőn azt mondom, hogy ennek az osztálynak válik leginkább hasznára a liberális rendszer.

Egy hibája volt azonban ennek a rendszernek; teljesen hiányzott belőle a demokrácia szellem. Hasztalan a szabadsági törvények sokasága, s hanem a demokrácia forrasztja egybe a népet az ő kormányzóival.

És ez a hiba érthető. Magyarország soha sem lesz demokrácia ország, abban az értelemben, a hogyan a bankettek frázisaiban szokták hangoztatni nálunk. Az érzék a politikai demokrácia iránt, úgy a mint az Amerikában vagy Franciaországban megvan, hiányzik a mi népünkben. A gazdasági demokráciát, a mely Angliában oly gyönyörűen kifejlődött, még megcsinálhatták volna nálunk, de nem csinálták meg. Csak törvényeket csináltak

a társadalmat, a népet magára hagyták. Eltekintve attól, hogy a földaadó képében óriási terhet raktak a nép vállára, a népet választói jogának gyakorlásában demoralizálták s lusták és urak voltak ahhoz, hogy rokonszenvét megnyerjék. Keztyű volt a kezükön, mikor paroláztak a paraszttal. Igaz adtak neki iskolát, vasutat és még sok egyebet, de nem fértöztek a lelkéhez, nem emelték fel magukhoz, szóval nem voltak demokraták.

És demokrácia nélkül szabadelvű rendszer nem állhat meg.

Az utóbbi években jöttek kemény gazdasági válságok. Rossz termések, alacsony buzaárak, a kereskedelem és ipar hanyatlása. Általános lett a panasz, a sopánkodás és a szomorú hangok eme kaoszában erőteljesen emeli fel szavát az elpusztuló gentry. Szavuk viszhangra lel a társadalom minden rétegeiben, a kereskedő a konkurencziát, különösen a külföldit perhorreszkálja, az iparos a külföldben, a gyárakban és a szabad iparban keresi bajának okát, a hivatalnok a kis fizetés miatt zugolódik, az önálló értelmiség a nehéz megélhetés, a diploma túlprodukciói miatt. A panaszok egybehangzó véleménye:

— A rendszer, a rendszer oka min-dennek!

A rendszernek tehát buknia kell, illetve átalakulnia. Az átalakulás stádiumán

Tárcza.

Éj a falun

Sötét az éj; fekete fátyola
Leborult az alvó föld arczára.
Csupán a hegyoldalon lobban fel,
A pásztortűz elhaló sugára.

Mélységes csend terült el a tájon,
A madár is fészken ül hallgatag;
Csak a békák vig dalját zengi
A csendesen csörgedező patak.

Erdő, mező álomba szenderült,
Csak hűs szellő sutog közötte már
S néha szárnyak lebbenése hallik;
Fészkekre tér vándor éji madár.

A falu is oly csendes, oly néma,
Mint ha nem is laknák most emberek.
Nem vakkantgat borzas szőrű kutya:
Almatagon fekhelyén hempereg.

Fenn, az égnek tiszta tükörében
Csillagszökrák tündökölnék lágyan,
Gyönyörködve lesik meg a földet
Szenderítő álmának karjában.

Ők lenéznek, — én meg őket nézem:
Szemeik ők szelid angyaloknak;
Orizetül alvó föld keblére
Szeretettel rezegve ragyognak.

Nézem őket; csillagom keresem;
Ugy beszélnek minden embernek van!
Keresem, hogy megkérdezném tőle:
Meddig leszek ilyen boldogtalan?!

Szírén.

Üzenet a legény után.

Nem amolyan szemenszedett legények a borzaváriak. Egy kicsit véznák, egy kicsit satnyák, nem tudja őket kihizlálni az egészséges bakonyi levegő sem. Más vidéken mutatóba való szép szál emberek ugarolnak, itt törpe fajzat ballag nagy szomoruan az őstőke után.

Vékonyan is ereszt itt a termés, azt is hamar fölélik; porció fizetésre alig jut valamicske, miből azután önként következik, hogy Borzavárott mindég jócskán akad dolga a végrehajtónak; kiknek a mestersége — köztünk essék a szó — csunya mesterség és nem igen akarózik bevenni a magyar ember természetébe.

De mint a bokrok között találunk néha sudárba szökkenő fát is, elvéve ebben a hepe hupás faluban is akad katonai mérték alá való anyag. Olyan, aki megbirkózik tetet aszaló meleggel, fogat vaczogató hideggel s ha kell és ha van miből, iszik egész a padhajlásig.

Az ilyenre aztán büszkék a falubeliek s nem engedik, hogy rossz szó érje.

Nagy esemény volt az, mikor Balta Jóska pántlikás kalappal jött haza a városból, a sorozó bizottság elől. Végig is kurjantgatta az egész utcát, — hagyták; egyenesre

verte a «lékeny» botos görbe hátát, — e miatt se akasztották keresetet a nyakába. Mert a Balta Jóskának ezután már minden szabad; — ő a király embere, aki ha berukkol az armadiába, száz szobás kaszárnya ablakából sóhajthat el haza, Borzavár felé, ha ugyan elsőhajjt.

Mert ha már katonának vedlik át a legény, kisebb gondja is nagyobb annál, hogy ott pihenesse meg gondolatainak fehér galambját a falusi templompléfedelű toronyán... Csak az érzékenyebb szívek cselekszik meg ezt, az olyan fajta leányos természetűek, kiknek mindig sirhatnékük van.

Balta Jóskát nem ebből az anyagból gyurta össze a teremő. Volt is neki mit aprítania a tejbe, mert ha Gergő bátyja, a ki magtalan, meghalt, hát az egész birtok rája hámozik.

Ennek tudatában hát Balta Jóska szívét a valami keserűség hervasztja, bepöng a nagykorcsmába, — leül a keresztlábu asztal mellé, erős, csontos öklével odasulykol az asztal közepére s csak annyit mond a kocsmárosnak:

— Iszok!

Az ital aztán rózsás kedvbe ringatja, — mint hogy minden jótermészetű embert rózsás kedvbe ringat az ital.

Az élet utjait ekként némi könnyebbséggel lehet megjárni s duplán jól esik a tudat hogy az otthonvalósiaknak még élénk emlékezetében van az ember; — mint, teszem, Balta Jóska is.

A röjtöki uraságtól jötték a borzavári birkanyíró asszonyok és leányok.

Jó kereset a birkanyírás így nyárelején.

már túl vagyunk, de a teljes átalakulástól még messze.

Az új alakulás: a konzervatív rendszer, melynek most vagyunk a hajnalán. A hatvanas évek konzervativizmusa, diadalmaskodik, de nem a politikában hanem a közgazdaságban és a társadalomban.

Konzervatív Magyarország!

Nem kell megjájdni tőle! Ha jobb nem rosszabb semmiesetre sem lesz, mint a liberális Magyarország.

A képviselőház folyó évi július hó 6-án szombaton d. e. 11 órakor ülést tart, melynek tárgya a főrendiház üzenetének átvétele lesz.

V. választási mozgalmak. A budapest-lipótvárosi szabadelvű Mezei Mór párt választói tegnap délután 5 órakor a Vigadó termében választói értekezletet tartottak. A gyűlést, melyen mintegy 800-1000 választó jelent meg. Hüttl Tivadar nagyiparos, az V. ker. szabadelvű párt volt elnöke nyitotta meg és indítványozta, hogy az V. ker. szabadelvű Mezei Mór párt alakuljon meg és jelenlegi képviselőjét, Mezei Mór jelöltjéül újból kiáltssa ki. A gyűlés mindkét indítványát helyesléssel fogadta és Hüttl Tivadar vezetése alatt bizottságot küldött ki azzal a megbizással, hogy Mezei Mór a jelöltség elfogadására kérje fel. Ezután a párt megalkulván, elnökévé Hüttl Tivadar nagyiparost választották meg: alakítottak továbbá 300 tagból álló elnökséget, 300 választóból álló jegyzői kart és megválasztottak 1000 végrehajtó-bizottsági tagot. Hüttl Tivadar indítványára végül az értekezlet Széll Kálmán miniszterelnöknek, — mint a szabadelvű párt vezérének és báró Podmaniczky Frigyesnek, mint az országos szabadelvű párt elnökének üdvözlő táviratot küldött.

Hét krajczárt fizetnek egy birka gyapjának afelelőért; aztán szaporán lehet banni az ollóval, ha van valamelyes kis fürgesség a testben!

Nagy csapatban verődtek össze az asszonyok és leányok.

Akad köztük hatvan esztendő, összehajló tüzkő természetű menyecske, meg amolyan tizenhat tavaszt látott almavirág képű leányzó.

Rossz kedvűek voltak, mert még nem fölöstökömöztek. Hanem ahogy bevágták a karaj kenyeret, meg az érett turót, menten megoidódott a nyelvük. A fiatalabbja itt-ott pedzette a nótaszót s az énekükkel később majd fölvevették a vasuti kupétát. De mindig csak egy nótaszöveg motoszkált a fejükben. Körülbelül ez lehetett:

Gyöngö a nád, lehajlik a földre,
Sir egy kis lány, elhallik messzire;
Elhallik a messze kaszárnyába,
Megláthatlak rózsám nemsokára.

Hallgatva a nótát, elibém képzeltem a bakát, amint kikönyököl a kaszárnya-ablakon s belefújja a pipafüstöt, meg a szive érzelmeit a levegőbe.

Igy kérdözvén a gondolatokkal, az előénekes leány (annak volt olyan tizenhat tavaszt ért almavirág-szinű arcocskája!) csak telém hajlik egyszer:

— Há való az ur?

Mondtam, neki hogy abba a városba, a kinek a kaszárnyájáról nótáztak az imént. Erre a beszédre látszólag kicsattant az arcza.

— Akkor a Balta Jóskát is ismeri, ugy-e?

A nők munkaköre.

Debreczen, jul. 4.

A kialakulóban levő társadalom mozgalmi közül nagy érdeklődéssel lesi mindenki azokat, melyek a nők helyzetének átváltoztatásátcéllozzák. Nem szabad megfeledkeznünk, hogy ezek a mozgalmak két-féle irányba vezetnek. Más a tendenciája a munkásnőknek, más az ugynevezett művelt asszonyoknak. Külön kell tehát őket választani. Mert a munkásnőknek, megutálva a gyárak, műhelyek bűzhődt levegőjét, hova csak az anyagi kényszer vezeti őket, az a törekvésük, hogy visszatérhessenek a tűzhely mellé; az otthon, a ház legyen munkálkodásának színtere. A művelt osztály minden erővel oda törekszik, hogy kijuthasson a házból, pozíciót teremthessen s egy sorban küzdhessen a férfival. Igaz azonban, hogy az egyre kedvezőtlenebb társadalmi viszonyok adták meg hozzá az impulzust.

A munkásasszony, leány, ha csak félig-meddig elviselhető anyagi viszonyok között van, szívesebben marad otthon. A gyárban ugy se tekintik másnak, mint gépnek, főleg mióta a nagyipar a munkarészek megosztását is kívánja.

Még az az öröme se marad, a mit akkor érzünk, ha egy munkát tán sohase lát. Ily körülmények mellett természetes, hogy a legkisebb érdek és érzék nélkül éveken át forgatja esetleg az orsót, igazi gép módjára s várva-várja azt az időt, mikor egyszer talán nem kell már a gyárba járnia. A német ipartörvény pártolni látszik ezt a törekvést, mert például nem engedi, hogy az asszonyok este fél 9-től reggel fél 6-ig a

gyárban legyenek. Minden szombaton s ünnep előestéjén csak fél 6-ig kell dolgozniok. De ezt a czélt szolgálja azzal is, hogy azok az asszonyok, kiknek háztartásuk van, a déli szünetet fél órával hamarabb kezdehetik meg.

Nem egy szociálpolitikus emelt különben már a mellett is szót, hogy a férjes asszonyokat egyáltalán tiltsák el a gyári munkától. Dolgozzanak otthon, hogy a munkából hazatérő férjnek vonzó otthoni teremtésnek, gyermekeik testi, lelki nevelésére vigyázhassanak. Ez s ez által a jövő generáció épsége lebegett azoknak a mesés gazdasági gyárosoknak is a szeméi előtt, kik a fönti elvet szerették volna megvalósítani. Bármely ideális dolog volna ez, mégis kivihetetlen addig, míg a munkások nem kapnak olyan bért, melyből családjuk megélhet. Ha azt a sok-sok asszonyt kirekesztenék a gyárakból, milyen anyagi helyzethez jutnának? Hisz az ő keresetük nagyon is számottevő. Ez csak újabb szociális bajokat teremene. Talán egyszer mégis változnának a viszonyok s megvalósíthatják törekvésüket: visszatérhetnek a tűzhelyhez.

A művelt osztály asszonyainak zászlójára épp az ellenkező van írva. Ők is ki akarnak jutni a házból. Életüknek, mely eddig ugyszólván téltlenségre volt kárboztatva, határozott értéket akarnak adni, valamely pozíció betöltése által.

Természetes azonban, hogy ehhez először is oly irányu nevelés, kiképzés és tudás kell. Az alkalom megvan hozzá, a nő eljuthat a tudomány, művészet bármely forrásához is. Nem szabad elfeledni, hogy a nő rendeltetése mégis csak az, hogy férjhez menjen s a nevelésnek minden időben

félteve a kavicsos talajtól. De mindegyiknek a fejében ott volt az édes apja viseltes sapkája; kezükből a piros zászló sem hiányzott.

Tikkasztó a hőség a belsejében. Szinte sóvárgó gyönyörrel nézte a szem a szeszélyesen kanyargó hegyi patakokat, miknek üdítő vizében megmártották magukat a lilaszínű harangvirágok. A gyepszőnyeg itt ott egy elfelejtett epersem is tarkázta. Nagyon elbujt a levelek mögé, nem akadhattak rá a gyerekek.

Az asszonyok már czihelődni kezdtek: szedték, vették a motyóikat, — az atmoszférájában néha néha ásitott is közbe.

A konduktor nagy büszkén járt a kocsiban, csapkodta az ajtókat, hogy csak úgy megrezzentek belé az ablaküvegek.

Az almavirág-szinű arcú leány befejezve a gyónást még csak anynyit tett hozzá:

— A Delics Marcsa izeni, megmondja neki, — el ne felejtse!

Aztán kilebbent a kocsiból, még mindig emlegetve, a gyöngö nádat, mely lehajlik a földre, meg a kis leány, akinek a sirása elhallatszik messzire.

Mind kiszállnak, csak a karbunkulus szemű menyecske maradt utoljára. Hozzá fordult s olyan nagy hangon, hogy a többi is meghallja, így szólt:

— Csak annyit mondjon meg a Jóskának, hogy tisztelteti a Kuti Ferenczné is.

Ezt az is szót nagyon erősen megnyomta s a karbunkulus szemével ránézett az almavirág-képű takaros kis leányzóra haragosan, gyilkolóan...

Tóth Dezső.

— Ki az a Balta Jóska?
Egyik korosabb asszony adta meg rá a választ.

— A Delics Marcsa izéje.

— Mizéje?

— Szeretője, na — katonasorban van. Bizony nagy hiba tőlem, hogy annyi ember közül nem horgászom ki a Balta Jóskát s nem kötök vele ismeretséget. Milyen szépen elhozhattam volna most az üzenetét! De hát majd megismerem.

Szép Delics Mária mellett ült a harminczasba hajló menyecske. Olyan szeméi voltak, mint a karbunkulus. Csak üldögélt szó nélkül a sarokban, gyorsan emelkedett a forrás más keble s azokat a karbunkulus szeméit egy pillanatra se vette le a leányról, míg az szaporá szóval beszélt:

— Hát ha beszél vele, csak említse meg neki a Delics Marcsát, hogy látta, hogy beszélt vele, hogy a Marcsa ű iránta kérdezősködött az urtól, mert még nem feledte el s kis kertjének a virágait még mindig az ű kalapja mellé szánja.

Suttogásba veszett a hangja, de a karbunkulus szemű menyecske, azért jól hallott minden egyes elejtett szót s nagyokat sóhajtott.

A vonat zugva, zakatolva robogott tovább a sineken, alig egy-egy pillanatra engedve látni az őrházak elé plántált szomorú kőrist melynek levéltömbje enyhe fészkül szolgálhatott volna egy csapat madárkának.

Alig-alig libbent a szellő. A futórozás, melyek édes szeretettel ölelgették a kis köbházikókat, szinte megperzselődten hajtották fejecskéiket valamelyes árnyékosabb oldalra.

Egy egy bakterfiucska tünt fel az utmentén lépten nyomon. Csak amugy egy ingben szaladgáltak, lábcskáit cseppet sem

szem előtt
véve azt,
ról-napra
nek, ki tu
majd enne
körülmeny
nek és le
Épp
ányt ugy,
megállja h
telligenciá
kára ak
vezeti.

Az il
ki megérti
minden k
aggodalm
legszebb t
akadunk l

Ha n
mélyebb
élet mind
felé köze

Miko
Prageoles
lonban le
és módja
Prag

hölgyekke
és hogy r
ilyen emi
fellobbaná
getni ezt
szívét.

A sz
volt sőt a
grófnőnek
tante, nel
tudjon va

Ermi
gyetlen n
féfinak P
szolt voln
minden u
nek megn
gyek sem
Pragotes

A bá
Megmutat
várta, mig
az ő szer
levél, —
nak amit
ányoknak
naktól. —
levele.

Hiáb
rosát: Mu
tabivataib
összevesz
esai előtt

Egy
lovag ar
a rács aj
neki.

Igen
Megszago
szivta az
vél tartak
urakodni
bontotta

Igen
hogy esa
deg vele
nak, ne
azonban
mértékbe
tosságból
lőnben al
szive vag
ajkára.

szem előtt is kell ezt tartani. De tekintethévéve azt, hogy a házassági viszonyok napról-napra rosszabbodnak, nehezebbek lesznek, ki tudja, hogy kik és hányan élhetnek majd ennek a rendeltetésnek. Pedig ezzel a körülménnyel számolnia kellene a szülőknek és leányoknak is.

Epp azért neveljenek tehát minden leányt úgy, hogy minpen körülmények között megállja helyét az életben. Műveltségé intelligenciája, fenkölt gondolkozása nem lesz kárára akkor se, ha a végzet az otthonba vezeti.

Az ily nő urának igazi élettársa lesz, ki megérti és növeli ambícióit. Nem fogja minden kétes helyzetben a kenyérért való aggodalmában jajgatásaival előlni benne a legszebb törekvéseket. Pedig hány ily esetre akadunk lépten-nyomon.

Ha megadja a nevelés a nő életének a mélyebb tartalmát, igazi előkészítő lesz az élet minden eshetőségre, akkor megoldás felé közeledik a nőkérdés.

L. R.

Elkésztett levél.

Mikor egy kis szünet volt a tánczban, Prageoles báró Eminac grófnéval a kis szalomban leült egy kanapéra s annak rendje és módja szerint szerelmet vallott neki.

Prageoles báróról azt beszélték, hogy a hölgyekkel szemben nagyon közönyös ember és hogy mindig csak tréfát űz belőlük. Az ilyen ember nem jól teszi, ha szerelmének fellobbanását mindjárt elárulja: jobb rejtegetni ezt a tüzet, mely emészti az ember szívét.

A szegény báró azonban gyenge ember volt sőt annyira gyenge, hogy levelet irt a grófnének s választ kért tőle, még poste restante, nehogy Erminac gróf valahogyan meg tudjon valamit a felesége levelezéséről.

Erminac grófné azonban épen olyan kegyetlen nő volt mint amilyen gyenge volt férfinak Prageoles báró. A helyett, hogy válaszolt volna neki, a báró szerelmes levelét minden udvarlójának és minden barátjának megmutatta, s az öt órai theákon a hölgyek semmin sem mulattak olyan jól mint Prageoles báró szerelmes levelén.

A báró minden reggel elment a postára. Megmutatta a postatisztnak a névjegyet s várta, míg a nagy levél halmazból kikeresik az ő szerelmes levelét. Volt ott mindenféle levél, — amit diákok irtak a munkás leányoknak amit a füszeres legények irtak a szobaleányoknak, s amit a cselédek kaptak a katonáktól. — Csak a szegény bárónak nem volt levele.

Hiába várta a grófné emeres levélpapírosát: Minden reggel kedvetlenül ment a postahivatalból, üres kezekkel, s szeretett volna összeveszni mindenkiel aki a postahivatalnál esai előtt várakozott.

Egy reggel azonban földerült a szerelovag arca. Mikor benyújtotta névjegyet a rács ajtaján: a postás egy levelet adott át neki.

Igen, ez a levél az nevére volt czimezve! Megszagolta az illatos levélkét, tüdejét tele szivta az illatával s olyan kíváncsi volt a levél tartalmára, hogy nem is tudott magán arakodni s amint kiért az utcára azonnal felbontotta a levelet.

Igen, a grófné válaszolt neki! Azt írta hogy csak legyen nagyon tartózkodó sőt hiadog vele szemben mindig, ha valahol találkozna, nehogy valaki gyanakodjék rájuk: anyit azonban elárul a grófné is, hogy a legnagyobb mértékben osztja a báró szerelmét, de óvatosságból kénytelen eltitkolni érzelmeit; külsőben alig várja azt a percet, amelyben szíve vágya szerint csókot nyomhat a báró ajkára.

Prageoles báró természetesen mennyei boldogságot érzett, mikor ezt a levelet elolvasta. — Es ezután mindennap kapott levelet amelyek egyre gyöngédebbek és szerelmesebbek voltak s a bárót abba az édes hitbe ringatták el, hogy szerelmét a grófné visszazonozni óhajtja.

Egyszer azonban hirtelen minden előleges gyanakvás nélkül, megtudta, hogy csak tréfát űztek vele.

A szerelmes leveleket nem a grófnétól kapta, hanem egy urtól, aki szintén olvasta a grófnének irt szerelmes levelet amelyben poste restante választ kért tőle s elhatározta, hogy tréfálja a szerelmes bárót

A szegény Prageoles nagyon furcsa érzésű és gondolkozású ember volt s annyira szívére vette legszebb ábrándjainak szétrombolását, hogy azonnal hazasielt s otthon az volt a legelső dolga, hogy föbelőtte magát.

Az előkelő ur öngyilkosságával természetesen sokat foglalkoztak a lapok, s hiába találgatták, hogy mi lehetett e rémes tett oka. Az öngyilkosság hirre jutott abba a postahivatalba is ahova a báró minden reggel el szokott menni a szerelmes leveléért.

Az öngyilkosság napjának reggelén szintén volt levele Prageoles bárónak: a postahivatalnok nem tudta leküzdeni a kíváncsiságát s fölbontotta a szerelmes levelet, amelyet ezuttal most már csakugyan Erminac grófné küldött a bárónak. A grófné első de már nagyon elkésve érkezett levele nagyon szerelmes lehetett, mert a postatiszt fölső hajtott:

— Ah, ha nekem ilyen levelet írkalnának — sohasem gondolnék a halálra!

Trébla.

Véres mulatság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 4.

Bács Bodrog vármegyének van egy szabályrendelete, mely az aratás idejére eltűltja a vasárnapi táncmulatságokat. Ezt a szabályrendeletet nem akarták respektálni a sovői legények s a tilalom dacára táncmulatságot rendeztek.

Az előjáróság már délután föl akarta oszlatni a mulatságot, azonban az e célra kiküldött községi rendőrök körülfogták a legények s ha néhány idősebb polgárember, — ki szintén jelen volt — védelmükre nem kel, alaposan el is verték volna a rendőrök.

Estefelé azonban váratlanul megérkezett a községbe egy csendőrzárőr, mely értesülvén az engedély nélküli táncmulatságról, fölszólította Manojlovics Dusán korcsmárost, hogy a mulatságot szüntesse be. A vendéglős eleget is tett a felhívásnak s a zenét tényleg beszüntette, de a legények vonakodtak kimenni az udvarból, hanem tovább folytatták a táncot zene nélkül.

A csendőrök vártak egyideig, hogy talán szétoszlanak a legények, de mivel ezek mindjobban kezdtek zajongni, sőt még fenyegették is a csendőröket, végre a csendőrök hozzáálltak a korcsmaudvar kiürítéséhez, a mi nagy nehezen sikerült is, de a szétoszlott legénység az utcán csoportosulva, zajongva járt ide s tova az utcán.

A csendőrök este tíz óra tájban egy ilyen zajongó csoporttal találkoztak kiket szétoszlásra szólítottak föl. A legények azonban közáporral feleltek s az egyik csendőrt fején, a másikat pedig a mellén megütötték.

A csendőrök ekkor a tömeg közé lőtek, s egy Rajkonits Dusán nevű legényt talált a lővés a lábán, a többiek elmenekültek. Ekkor találkoztak a menekülők két községi rendőrrel, kik a lővésre futottak elő s ezek közt Misziacs Milán rendőrt az egyik menekülő legény mellbe szurta. A kés szíven találta a rendőrt s az rögtön meghalt. A csendőrök letartóztatták a gyilkost s vele együtt a többi legényt is.

Semmi közöm hozzá!

— Jelenet a villamoson. —

Budapest, jul. 4.

A Muzeum-köruton egy vig atyafi szállt fel a zuglói villamosra. Részeg éppen nem volt a jó ember, de a vig vasárnap örömeinek kései deruje még ott mosolygott széles ábrázatán. A jó kedve nemsokára jelentkezett is. A kocsivezető a legközelebbi megállónál bekiáltott a kocsiba:

— Szentkirályi utca!

— Semmi közöm hozzá! dörgött vissza a vidám férfia.

— Kérem, — mondta a meghökkenet kalauz, — én csak a kötelességemet teljesítem, a mikor jelentem, hogy hol vagyunk.

A jókedvű ember mosolyogva nyugtatta meg:

— Csak teljesítse bátran a kötelességét: de nekem is szabad megmondanom, hogy engem nem érdekel.

Az utazó publikum mulatni kezdett a dolgon. — A kocsivezető nemsokára megint beszólt:

— Rókus kórház!

— Semmi közöm hozzá! harsogta megint az ember, a mire viharos kaczagás tör ki.

Csak egy ur nem osztozott az általános derűtségben, egy sovány, elegáns és idege fekete ur, a kit láthatólag bosszantott a dolog és gyilkos pillantást vetett jókedvű viza víjára. — Mikor a Népszínháznál újra megismétlődött a jelenet, az ideges ur nem bírta tovább.

— Igazán nem tudom, mit higgyek önről! förmédt rá az átellenesére.

— Semmi közöm hozzá! felelt az rendületlen nyugalommal. Megfizettem a jegyem árát, nem garázdálkodom, senkit se bántok.

Alig telik el néhány perc. a kocsivezető megint beszólt:

— Alsó Erdősor!

— Semmi közöm hozzá! harsogja most már ideges vizavija felé a munkás.

Ez már teljesen kihozta a sodrából az ideges urat, hirtelen megkapta a munkás vedlett kalapját s kidobta a kocs ablakán.

— Csak azért tettem, mondta dühötlen rekedten, hogy mégis csak legyen valami köze hozzá!

A munkás egy pillanatig rámeredt, aztán villámgyorsan megragadta a sovány ur lábát, egy rántással lehuzta a félczipőjét s kidobta azt is az induló kocs ablakán.

— Csak azért tettem, mondta azután nyugodtan, hogy a kalapom ne jérjon meztől.

... A kocsivezető megállította a kocsit és a lendületesen indult bohóság további adait már a sarki rendőr jegyezte.

— Előfizetőinkhez. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek a következő évnegyedre előfizetéseiket megújítani. Kérjük azokat is, kik a lap árával hátralékban vannak, sziveskedjenek ezt mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjenek.

NAPIHIREK.

Nyári üdülés.

Ilyenkor, a forró hőséget lehelő nyári évadban, megszállja a földi ember lelkét a nagyvási vágy. A ki csak teheti (bár nem vasúti) élvezni vágyik az árnyékos erdőszög balsamos légét és a fürdő testedző vizének jótékony hatását.

Belénk veszködött e mánia, mint a kassza a kukorékolás. Télen át megkúporgott filléreinket odaáldozzuk a nagyvási hőbort oltárára. Művelt emberré kell lennünk, műveltségre szert kell tennünk s hogyan tartson annak valaki bennünket, ha még egy rongyos fürdőbe sem megyünk el, mi boldog Debreczeniek!?

A Hungária főpinczérét is megszállta ez az emittett vándorlási vágy s mert ő sem akart hátramaradni a művelt emberek csoportjából, elhatározta, hogy szünnapot csinál magának és kirándult a Szepes-Sóstóra három napi üdülésre.

Szent Kleofás! Minő szórakozás!... Három napig üdülni a Szepes Sóstó fenyvesei között; élvezni az édes szabadság nyugalmas perczeit ily hosszú időn át!... Kivel cserélné most a Hungária főpinczére? Bujj el Dárius kincseiddel, Nagy Sándor világreemtető hatalmaddal, Edison titkot fellebbentő tehetségeddel. Mik vagytok ti ez üdülni férfiuhoz képest?

Három napi üdülés! Akárcsak Mese országban a szolgálati évek napjának száma! No, e hosszú idő alatt csak ki is piheni magát a közétkezés és közivászat előmozdításában hű kitartással serénykedő derék pinczér és ha előkerül, újra edzett ideggel hallja a vendég ajkáról elröppenő, kellemetes zengzetű szót: — Pinczér! Fizetni!

— **Tóth András sikere.** Megírtuk már, hogy mily elismerést aratott Tóth András a szalontai Kossuth szoborral. A szalontai Kossuth-szobor bizottság most remek ezüst babér koszorúval jutalmazta a mester érdemeit és tehetségét. Az ezüst koszorú babérlevelekből font koszorút mutat. A levelekre a bizottság tagjainak neve van felvéve ezen ajánló sorokkal: Tóth Andrásnak a Kossuth szobor bizottság. Nagyszalonta 1901 június 30.

— **Ártézi víz az Ebesen.** Tegnap délután Vecsey Zoltán szíves meghívására több újságíró rándult ki az Ebesre, hogy megtekintésük ott a nemrég felfedezett artézi forrást és szerzett tapasztalataikról beszámoljanak a közönségnek. Az újságírók alapos megfigyelés tárgyává tették a kiváló gondossággal és nagy szakértelemmel kezelt vizet, mely egy e célra készített kötömegek közé alkalmazott cső nyílásán ömlik ki, és arról csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. A víz már természetes folyásában is kristálytiszt, üdítő, egészséges. Tisztulása átszűrés folytán még bámulatosabb, úgy, hogy az üvegbe töltött vízen keresztül lehet látni. Szénsavval vegyítve a legjobb víz, mely Debreczenben kapható. Borral kellemes, nem puffasztó hatása. A tulajdonos, Vecsey Zoltán mindent elkövet, hogy a természet e dus adományát minél gondosabb kezelés mellett juttassa a közönség közé. Elmondhatjuk, hogy aki egészséges akar lenni, igya a tiszta, üdítő, jóétvágyat csónáló ebesi vizet. Vecsey Zoltán urnak pedig e helyen köszönjük meg, hogy alkalmas nyújtott nekünk a kristályforrás megtekintésére.

— **Tolvaj nevelő.** A szegedi rendőrség börtönében tegnap dél óta egy finomruhás nevelő ül, kit lopás miatt tartóztattak le. Kirilov Aranka nevelő a milliomos Back Alfréd szegedi gyárosnál volt alkalmazva s már hosszabb idő óta dézsmálgatta urnője selyem szöveteit és ékszerait. A család nem ismert rá gyanakodni, de épen rajtakapták, amint a ruhásszekrényből éppen kihordta a holmit. A rendőrség letartóztatta, kutatást tartott holmija közt s nagymennyiségű idegen tenérneműt, arany és ezüst drágaságot talált. A nevelő teljes beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy már régóta üzi bűnös mesterségét minden aranyból ezüstből való drágaságot mi csak kezéhez ért, elcsent s a finom fehér neműket, selyem ruhákat is rendszeresen gyűjtötte ládájában. Többek közt elloptott egy gyémánttal ékített drága brostút egy övre való gyémántos aranykapcsot, több arany kalaptűt s egy 1200 korona értékű gyémánt köves gyűrűt, amelyet a detektívek megjelése után egy félreeső helyre dobott. E gyűrűn a gyémántkövekbe foglalva, igazgyöngy volt, ezt előbb lecsavarta, aztán lenyelte. A nevelő férfiruhákat is lopott és azokat egy szolgának adta, kivel szerelmi viszonyt folytatott.

— **Csak közpénzben.** Az Államvasutak igazgatósága, a kereskedelemügyi miniszternek a pénzügyminiszterrel egyetértően kibocsátott rendelete alapján bélyegeken történő befizetéseket többé nem fogad el. Figyelmezteti ennek alapján a közönséget, hogy ezután bármi néven nevezendő befizetéseit csak közpénzben vagy pedig a postatakarékpénztár útján teljesítse.

— **Nyári mulatság.** A hajdu-hadházi „Bocskai szőlő-telep“ hegyközsége a felállítandó nyári olvasó kör javára 1901. július hó 6-án azaz szombaton a „Bocskai-kert“ vasúti megállóhely mellett levő kis erdőben NYÁRI MULATSÁGOT rendez, melyre a család-jegy 5 korona. Személy-jegy 2 korona. Vacsorajegy 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. 4 óra 01 perczkor indulás vonattal. A mulatság műsora következő: 4 óra 22 perctől 6 óra 30 perczig a telep megtekintése, dalok, vigaszvalatok és tréfás monológok előadása, 6 óra 30 perczkor a debreczeni polgári kerékpáros egyesület által rendezett országúti távversenyen résztvevők fogadása és a díjak kiosztása. 7 óra 30 perczkor vacsora, utána tűzijáték és táncz. Zenét Debreczen egyik legkedveltebb zenekara, a Magyar testvérek fogja szolgáltatni. Miután azon körülményt, hogy a vacsorán mennyien fognak részt venni július hó 5-én délig, a vacsorát adó vendéglősnek lehetőleg tudomására kell adni, felkérjük a részt venni szándékozókat, hogy a vacsora jegyeket legkésőbb július 5-én délig megváltani szíveskedjenek. Belépő és vacsora-jegyek: Mendelovics Lajos dohánytörsz déjében Debreczen és Némethy József üzletében H. Hadházon válthatók. A belépő díjban a külön-vonaton díjtalan hazautazás bent foglaltatik.

— **Arverés.** A vasúti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fehérneműek stb. Debreczen állomás podgyász felvételi helyiségében folyó évi július hó 12-én d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adni.

— **Örjögő ember.** Emődi Dániel nevű munkásember, ki már régóta deliriumban szenved, tegnap este rémes ordítással s éktelen zajt ütve szaladt végig a Batthyány utcán, majd a kocsis uton felesett és ott feleggett a porban tehetetlenül. A rendőrök szedték fel onnan s gyógykezelés végett beszállították a közkórházba.

— **Meglopott gazda.** Bagosi Péter debreczeni lakostól a nyulasi nyomáson két lovat loptak el ismeretlen tettesek. Bagosi csak most jött tudomására ennek s így bajos lesz kézzekeríteni a vakmerő lóköltőket, mert a két lovat ezelőtt egy hónappal lopták már el.

— **Ismét egy kitiltás a vároeről.** Furfangos csalót tolonczolt el rendőrségünk tegnap a városból. — Bekecs Lajos a legravaszabbul állított oda egy vidéki emberhez, mintha neki távoli rokona is volna. — Addig érdeklődött, falujáról s addig csürte esavarta a beszédet míg végre elcsalt tiz koronát az atyafitól s azzal szépen megugrott. A becsapott atyafi nagy busan kullogott a vasúthoz hogy hazautazzék mikor az ácsorgó néptömeg közt meglátta az ő távoli rokonát s rendőrrel felkiértette a bűnügyi osztályhoz. — A kicsalt tiz korona még teljes épségben megvolt az atyafinál. — Bekecs végleg kintasították Debreczenből.

— **Gondatlanságból agyonlőtt leány.** Végzetes szerencsétlenség történt Vámos-Pécs községben. Egy eltévedt golyó halálra sebesített egy leányt, aki özvegy édesanyját kézzel munkájával tartotta fenn. Gyanútlanul, mit sem sejtve, ült édesanyjával az udvar árnyékos részében Varga Ilona 15 éves varróleány. Gépére hajolva szorgalmasan dolgozott. Az udvar teraszán pedig Kozma Gábor hentesmester egy revolver szerkezetét vizsgálta. Az udvarban lévőket nem vette észre s többször elcsattantotta a revolver ravaszát. Egyszer azonban elsült a fegyver s nyomban utána velőtrázó sikoltás támadt. Rézműve nézett maga körül s akkor vette észre a fal alatt lévő két nőt s hozzájuk rohant. A golyó a leány balmellébe furódott s halálos sebet okozott.

— **Megfojtotta a feleségét.** Busnyik Sándor dunaföldvári születésű földmives néhány esztendőn keresztül a legpéldásabb életet folytatta feleségével, született Sztanu Mária-val. Tavaly azonban féltékeny lett a feleségére, utni-verní kezdte, úgy hogy az asszony többször sirva panaszkodott a szomszédoknak hogy megöli a férje. Ez a sejtelmességénynek megvalósult, mert Busnyik tavaly november 10-ikén újra összeveszett a feleségével s ekkor dühében megfojtotta. Majd, hogy elhárítsa magáról a gyanút, a halottasszonyt felakasztotta a konyhában a gerendára. De a turpisság kiderült s a szegvárdi esküdtbírószág, figyelemmel az enyhítő körülményekre, a 92-ik szakasz alkalmazásával szándékos emberölés büntetéseért tiz évi fegyházra ítélte. A vádlott enyhítésért, az ügyész az enyhítő szakasz alkalmazása miatt semmiségi panaszt jelentettek be. A dologgal Szeiffert Ede bíró előadásában tegnap foglalkozott a kuria és a korona-ügyészség indítványához képest az ítéletnek a büntetés kiszabására vonatkozó részét megsemmisítette s az ítéletet a 91-ik §. alkalmazása mellett tizenöt évi fegyházra változtatta.

— Szerencsétlenül járt hetes. Kozma Lajos hetesnek állott be a a Czegléd és Polgár céghez, közben azonban kocsi munkát is kellett végeznie, pedig ehhez nem értett. Így történt aztán meg vele a szerencsétlenség. A lovak elragadták a szekert s Kozma leesett róla. A kerekek keresztül mentek rajta és annyira megsértették, hogy, a szegény hetesnek kórházba kellett mennie, mert a cég nem gondoskodott orvosi gyógykezeléséről.

— Öngyilkosság öngyilkos nélkül. Kissé különös öngyilkosság titkának földelésén fáradozik most a nagyvárad rendőrség. Egy nagyvárad szeszgyáros kilovagolt a tanyájára és utközben egy akáczfán fehérnemű csomagot pillantott meg. Odalovagolt és a csomagban a következő levelet találta:

Ez a gatyá a Frencz Tógyeré. Szüle tésem és lakásom van Madarászton. Fele ségem és öt élő gyermekem van. Eljöttem Váradra munkát keresni, de nem kaptam. Családom sanyargatásától félve, halálba mentem csütörtökön. Holtestem ezen vesztésben van. Isten veletek gyermekeim! Gyertek ti is utánam!

A gyáros nyomban jelentést tett a rendőrségnek, amely hozzá is látott a kétszáz holdnyi buzatábla átkutatásához. De ez majd nem lehetetlen a sűrű és többnyire megdől vetésben. Ezért a rendőrség megvárja, míg két nap múlva learatják a buzát, akkor kifog derülni, nem éretlen tréfa-e az egész levél.

— Elítált gyermekgyilkosnő. Csuka Eszter sárándi leány bűnbosszú s mikor szerelme gyümölcse világraszűletett, a szegénytől me menekülni akaró leány szörnyű tette határozta el magát. Kivitte gyermekét a kertek alá, ahol gödröt ásott és élve eltemette a kis árthatlant. A debreczeni kir. törvényszék másfél évi börtönnel büntette e lelketlen tettéért Csuka Esztert, mely büntetést a kir. tábla egy évre szállított le.

— Gyilkos fiu. Tegnap reggel a kis-kágyai szántóföldeken Erdei Imre 17 éves fiu, aki Szabó Lajos székelyhidi korcsmárosnál mint hetes szolgált s kit vadőrnek küldött ki, vakmerősége és talán roszindulatból szíven lötte játszó társát Zámbo Horvát Mihály 13 éves fiut, mert ez állítólag nem akarta teljesíteni azt a kívánságát, hogy egy fáról a madárfészket neki lehozza. A gyilkos valománya szerint egy csapat seregély repült a fejük felett s a revolvert Zámbo Horváth Mihály ki akarta venni Erdei kezéből, hogy ő öhessen, de a revolver véletlenül elsült s Zámbot szíven találta. A velök levő harmadik fiu Major Józsefnek azt mondta ezek után Erdei vadőr, hogy a hullát hozza be a sás közé, amit ez megtagadott, de egyuttal el is szaladt azonnal, mert ennek is utána lött a revolverrel, de nem találta. A fiu egyenesen Székelyhidra szaladt szüleihez, kik a csendőrséget értesítették és a gyilkos fiut gazdájánál csakhamar elfogták.

— Kriványné igénypöre. Krivány Jánosnak, az aradi árvakassza megdézsmálójának felesége és leánya igénypört indítottak mintegy tizenkilenczezer forint értékű butor és értékpapír iránt. Ezeket a butorokat és értékpapírokat Krivány lakásán foglalta le a bíróság, Kriványné és leánya azonban azt mondják, hogy az ő tulajdonuk. A pör tárgyalása július 26 án lesz és ekkor fog eldőlni, hogy a tizenkilenczezer forint értékű ingó Kriványné és leányát illeti-e, vagy pedig a vármegye kárának egy része térül meg vele.

A kárt amugy is községi pótdóval pótolták ki.

— Irtóztató hőség. A hőség New-Yorkban óriási. Tegnap 327 napszúrasi eset fordult elő, melyközül 225 halállal végződött. Más amerikai városokból tegnap kétszáz halálesetet jelentettek. A new-yorki halottaskamra tul van zsufolva halottakkal. Az orvosok és betegápolók a fáradságtól teljesen kimerültek. A new-yorki mentőtársaság kocsijainak tegnap négyszáz utat kellett megtenniük. Az utczákon ma ötszáz elhullott ló hevert. Egyes lóhullák órákig heverték az utczán, mert nem volt elég kocsi, hogy azokat rögtön elszállíthassák.

— Felrobbant lámpa. A kellőkép tisztán nem tartott kőolaj lámpa nem egy szerencsétlenségnek volt már előidézője. Tegnap éjjel is, a hogy Keit Józsefné a lakásán meggyújtotta a lámpát, egyszerre meggyuladt a csavar belsejében lerakódott sok szemét is. A következő perczben a lámpa felrobbant és a szétömlő égő petróleumtól tüzet fogott Keitné könnyű ruhája is. A szerencsétlen aszszonyt súlyosan összegeve szállították be a kórházba.

— A repülő-gép. Ganswindt Hermann Schöngbergben, akinek neve az aeronautiká val foglalkozók között igen jó hangzásu, Kielbe táviratozott Vilmos német császárnak s e táviratában bejelentette az uralkodónak hogy a repülő gép problémáját megfejtette, s kéri hogy a hadügyminiszterium kiküldött jei jelenlétében megejtendő próbán jelenjen meg a császár is. Hogy súlyt kölcsönözzenek a német lapok ennek a világra szóló hírnök, megjegyzi, hogy munkatársuk is látta ezeket a kísérleteket s habár becsületszavuk nem is engedik meg, hogy kimerítően nyilatkozzanak e tárgyban, annyit elárulhatnak, hogy Ganswindt a táviratában nem tuloz.

— A legdrágább arczképek. Londonban a mult héten árvereztek el két arczképet, melyet egy 1810-ben elhunyt festő Hoppner John készített. Az egyiket, mely Dysart hercegnőt ábrázolja, 14.050 gineáért, körülbelül 320.000 koronáért vették meg. A másik kép 200.000 koronáért kelt el. Mind a kettőt egy Duyeen nevű gazdag műkedvelő vette meg. Ugyanabból az alkalmából még egy egész sereg kép kelt el nagy áron és az árverés körülbelül két millió korona eredménnyel záródott le.

x Pöstyén európai híru kénes iszap fürdőit a t. közönség különös figyelmébe ajánljuk. Szpecialitása: lokális iszap fürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb kórosetekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűeknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Pöstyén fürdő javallva van: csusz kőszvény iszhias, csonttörések stb. esetéinél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legtekéletesebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar villamos világítás penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 3/4 óra alatt. Prospektus és bővebb értesítést szivesen ad a fürdőigazgatóság.

Szülők figyelmébe.

Fiatal állami hivatalnok számtan, mértan és fizikából szóló vizsgálatok sikeres letétele előkészít I—IV. reál vagy gymnáziumi tanulókat. Elvállal rajz, aquarel olaj festészet tanítására középiskolai kezdő és részben haladó fiu és leány tanítványokat.

A szép művészet ezen ága iránt szélesebb körben érdeklődést óhajtván kelteni,

alkalmas módozatok nyújtásával csekély áldozattal bárki elsajátíthatja, disztárgyak u. m. kép keretek, festett spanyol falak, legyezők, arczképtartók harmincz stlyban való megalkotását selyemre és bőrre való festést, valamint a bőrvésést is.

Szives megkeresések posta restante levélben «Szép művészet» címen Debreczen p. udvari postára czimezendők, ezek beérkezte után a díjazás és egyéb dolgozatra vonatkozó felvilágosítások az oktatásban részt venni óhajtoknak készséggel megadatnak. A tanítás módozatai olyanok, hogy bárki kedves foglalkozást szerezhet magának e módon csekély áldozattal.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Déli zárlat, —

Buza »	októberre . . .	8.17
Rozs 1901.	októberre . . .	6.91
Zab 1901.	októberre . . .	6.40
Tengeri 1901.	juliusra . . .	5.42
Tengeri 1902.	májusra . . .	5.17
Tengeri 1902.	augusztusra . . .	—

Grányzat szilárd. Amerika 3/4 czenttel olcsóbb.

A bosszu áldozata.

— Meggyilkolt fiu. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 4.

Megrendítő eset történt a napokban Bács-Breszovácson, hol két béreslegény egy 15 éves fiut boszúból agyontaposott.

Vogl Jakab breszhováczi lakos — mint újjak — a mult héten kiküldte három béresét, Reiter Miklós és Schumacher Péter 21 éves szolgálégyényeket és a 15 éves Keller Jakab béresgyereket kukoriczát kapálni. A két legénynek nem nagyon tetszett a dolog, mert a kapálás helyett lefeküdtek aludni s csak a gyermekkel kapáltattak. Estefelé kiment a gazda is a földre s mivel a végzett munkát kevésnek találta, összeszidta a béreseket.

Este azután, hogy haza mentek, a béres gyerek elmondta a gazdájának, hogy a két legény egész délután aludt s azért volt kevés a munka. Erre a gazda a két béres legényt jól összeszidta és arczul is ütötte őket.

Másnap reggel a három bérest ismét kiküldte kapálni. A két béres már az uton kezdte a kis béres gyereket ütlegelni, mikor pedig kiértek a kukoricza földre, az egyik ledobta a földre gyermeket, ráült a fejére a másik pedig rálépett a gyermek mellére s azt addig taposta, a míg a gyermek mellkasa be nem tört. Mikor a gyermek már eszméletét veszítette, a két gyilkos azt hitte, hogy csak teteti magát, össze-vissza verték s aután egy kapával fejbeütötték.

A két czinkos, mikor látta, hogy az áldozat már nem mozdul, megijedtek. A kapával nagy gödröt ástak, hogy a gyermeket betemessék.

Ekkor ért ki a gazda is, mire a gyilkosok elmenekültek s ott hagyták a holt gyermeket, a kit a gazdája szállított haza s jelentést tett az előjárásának.

A csendőrség tegnap fogta el a gyilkosokat, kik egykedvűen vallották be a gyilkosság részleteit s az egyik azzal védekezett,

hogy ő ugyanis be van sorozva katonának: őt nem büntetheti a civiltörvény. A gyilkosokat átadták a zombori kir. törvényszéknek.

A brucki anarkista Budapestén.

Siega Giovanni elfogva.

Budapest, július 4.

Siega Giovannit, a Bruckban elfogott egyenes olasz munkást a budapesti rendőrség egyelőre a tolonczházban őrizteti. Siega neve a Budapestén és Bécsben nyilvánított anarkisták közt nem fordul elő, s ezért a főkapitányság megkereste a külföldi rendőrségeket, hogy a reá vonatkozó adatokat közöljék, illetve személyazonosságát megállapítsák.

A főkapitányság megküldötte a külföldi rendőrségnek az elfogott olasz munkás személyleírását is, méreteket vettek a fejéről, arczáról és ezt is csatolták a megkereséshez. Nem lehetetlen, hogy Siega nem részese a tervezett merényletnek, de viszont nagyon lehetséges, hogy hamis nevet mondott be és kilétét eltagadja, nehogy már most, gaz szándékának kivitele előtt, utolérje a büntető igazságszolgáltatás kezé.

A főkapitányság megkereste az olasz nagykövetséget is, hogy az is indítsa meg a saját körében a nyomozást az olasz munkás hiteles nevének megállapítására.

Lajta-Bruckból jelentik, hogy az a le vél, amely a város polgármesteri hivatalát az anarkista hajszá megindítására indította, Aargauból kelt és a tartalma különösen zavaros, amely arra vall, hogy írójá nem ép elméjü. A levél a többi közt ezt mondja:

»... Nem akarom, hogy Bruck városát, miként a münchensteini vasúti hidat, földrengés pusztítsa el; vagy miként a postabélyeg jelzi, valaki föl lesz bérelve az állam első emberének megölésére; de hogyha azok az emberek itt vannak, akkor még nem ment végbe az Egyiptomból való kivonulás. Tisztelettel m.

Megtért rabló.

— július 4.

Az olasz brigantik nevesora, don Nicola Morra végkép nyugalomba vonult. Megtette azt amit nemreméltek tőle, — önként a törvény elé állt és meglátogatta a jó baneventi bírákat, akik pedig nem számítottak a látogatásra.

Utolsó tette volt az, hogy egy fogiai magyirtokosf aki előbb több ízben képviselő volt kirabolt.

Sok ezer anekdota kering a nép között az öreg banditáráról, és akadt egy vállalkozó szellem, aki ezeket összegyűjtötte és könyvbe kötötte.

Morra életpályájának a kezdetén mezei lovas rendőr volt. Később egy fölbirtokosra összeveszett és lelőtte. Elfogták és a s. stífanó bognóba vitték, ahol a politikai foglyokkal akik a Bourbonok ellen pártot ütöttek, közösen elnékedhetett a szerencsés forgandóságáról.

Négy évvel később sikerült megszöknie reá verve.

és ettől az időtől kezdődik az 6 regényes élete. Nem volt Foggia tartományban az az előkelőbb család, melyikől ne szedte volna be rendez évi adóját. Ha nem kaptak, oroszlánkal vette meg rajtuk, De erre ritkán került a sor.

Amikor egyszer Gaetano Pavoncell nevű nemes bandája elfogott, a fogoly őt legazem berezte. Morra ezen annyira feldühödött, hogy Pavoncellit kihívta párbajra, amelyet azután szabályszerűen megvívta. A győztes természetesen Morra lett. Hatalma oly nagy volt, hogy VI Ferdinánd csak nagy kísérettel mert a bandita territoriumán utazni.

1861 ben megunt a rablóéletet és önként jelentkezett a törvényszéknél. 24 évi fegyházra ítélték és ezt le is ülte a santonofeni fegyházban. Itt a Bourbon ellenes szabadsághősök glóriája őt is a martírság dícs fényébe burkolta. Ugy hogy fogsága után mint képviselőjelölt majdnem bejutott a parlamentbe.

A vén bűnös most újra jelentkezett a törvény szolgái előtt, s valószínű, hogy nem szed már több adót s kalandos életét valami szűk és szürke cellában fejezi be.

Különtélek.

+ Egy váza a Krisztus előtti időből. A sztambulú császári múzeumba nemrég nagyon értékes leletet szállítottak. A múzeum ásatásokat rendezett Lampsaki mellett a Dardanel-lák közelében s ez alkalommal egy gyönyörű vázát találtak. A magassága ötvennégy centi méter. Egeteit földből készült és kívül-belül ujjnyi vastag arannyal van rajta. Három arany füle van és ezek alatt domborművek díszítik az értékes régiséget. A reliefek vadászjelenségeket ábrázolnak és feltűnő művészi szépségűek. Ezek a vadászjelenségek hasonlóak azokhoz, amelyek Nagy Sándor sírján vannak, s ebből azt következtítik, hogy a váza a diádok idejéből (Krisztus születése előtt 300 esztendő) való.

— Jó tanács Feleség: Nem tudok új étlapot összeállítani nagy ebédünk számára.

Férj: Nos, tartsd meg a régi étlapot és hívj meg — új vendégeket.

— A beavatottak szektája. Regi tapasztalat, hogy sokszor bizonyos eszmék vagy babonák is járványos módon terjednek az emberek között. A modern szellemi járványok közt legveszedelmesebb az úgynevezett „keresztény tudomány”, melynek a mintájára már több szektát alapítottak. Ezeknek főfészkői az Egyesült Államokban és Angliában vannak. De másfelé is több áldozatot szedtek. A szekták tagjai szentül hiszik, hogy minden betegség orvosi gyógykezelés és orvosszerek nélkül, csupán a hit által meglehet gyógyítani. Ez a gyógy mód Angliában és az Egyesült Államokban már sok ember halálát okozta. Londonban most egy új feleketet terjed, mely magát a beavatottak szektájának nevezi. A multkor egy házaspár állott bíróság előtt, melynek 13 gyermeke volt, kik közül öt orvosi segély nélkül halt meg. A szülők, mint a szekta tagjai imádsággal akarták s kicsikéket meggyógyítani, de az imádság nem használt, és a gyermekek elhaltak olyan betegségben, melyből az orvos könnyen kigyógyíthatta volna. A bíróság a fanatikus szülőket 500 korona pénzbüntetésre ítélte, atól tartva, hogy ha szigorubb büntetést ró ki rájuk, vallási martirokká válnak.

— Nem jött zavarba. Régiséggárus: Asszonyom, ez a spanyol pénz. több mint száz év es.

Vevő: Valóban? De hiszen 1900 van.

Régiséggárus: Valóban? Ugy az természetesen sajtóhiba!

— Hetveütezer yard pánitka. A délafrikai hadi érmekre, mint egy lap írja, negyven angol mértföldnyi szalagot fognak felhasználni. Háromszázezer érmét fognak kiosztani, melyek mindegyikéhez kilenc hüvelyknyi szalag adnak. Ez a szalag bodrízott selyemből készül, vörös-kék, narancsszínű és ötnegyed hüvelyk széles.

— Megfelelt. Sohasem haragzom meg egy belondos fickóra — jegyzi meg az egyik, aki végkép megakarta semmit a véle vitázót. — Ez megmagyarázza — feleli a másik — miért áll ön mindig oly jó lábbon önmagával.

— Nő orvosok. Koreában, ahol pedig a kultúra nem valami magas fokon áll, egyre több orvosnőt alkalmaznak. A császári udvar orvosa dr. Cook Lujza. de a kisasszony nem győzi a dolgot és így még egy orvost hívtak meg a császári udvarhoz. Ez a másik orvos is nő: Scarlett Ella kisasszony.

CSARNOK.

Az uzorás leánya.

— Regény két kötetben, —

Írta: Vitkay Zoltán.

— Első kötet. — 22.

XI.

Egy régi ismerős.

Koracs báró beseperte az összeget s folyt a játék tovább.

Az ezredes gyorsan ki lett fosztva s elment a másik asztalhoz, hol tíz forintos tételben folytatták a játékot.

Czélia egyedül maradt Koracs báróval. — Hagynók abba talán! — jegyzé meg Czélia, kit az előbbi veszteség felette elkedvetlenített.

— Folytassuk csak tovább, kérem. Nem akarnám, hogy pénzt elvigyem.

Czélia ismét széthányta a kártyát egy háromezer forintos tételre.

A báró ismét nyert és nyert folyvást. Czélia végre kifogyott a pénzből s játszott butoraira, majd palotájára.

A báró elnyert mindent. Övé lett minden s bátran kidobhatta Czéliát.

A szép özvegy csaknem elájult és sápadt arcán izzadságcseppek peregték le.

— Nos, asszonyom, van e még valami? — kérde Koracs báró a legnyugodtabb arczczal.

— Nincs, nincs semmi! — felelt Czélia ziháló kebellet. Egyedül magam vagyok még itt.

— Hát játszunk önre, asszonyom!

— Hogyan érti ezt?

— Hát például én felteszek tizezer forintos tételt ön ellenében. Ha megnyerem, akkor ön rabszolgám lesz. Tetszik?

— De báró ur, legyen könyörülettel!

— Jól van, én nem kényszerítem önt, asszonyom! . . . Tetszésétől függ tovább folytatni a játékot.

Czélia dühbe jött. Ajka remegett az izgatottságtól.

— Hát legyen! . . . Ugyis régi ismerősök vagyunk együtt. No, hát nyerjen el ön!

Előrakta a kártyacsomagokat s izgatottan szólt:

— Tessék választani! . . .

Koracs báró csak úgy találmra odanyult egyik csomaghoz.

A mint felfordította a kártyát, diadalkiáltás hagyta el ajkát.

— Ászom jött ki! — mondá. — Ön az enyim, szép asszony!

Célia megsemmisülten rogyott székébe. Koracs báró nem törődött tovább vele. Odahagyta a játék asztalánál s elvegyült a többi játszók között.

Még pár óráig folyt a játék s azután a vendégek haza oszoltak.

Csupán Koracs báró maradt. Miért is ment volna el, hiszen az övé volt a palota minden benne levővel?!

— Mit akarhat ez ember velem? — tette fel a kérdést Célia.

Hamar megtalálta rá a felet.

Koracs báró karját nyújtá neki.

— Kövessen, asszonyom, — mondá. — Beszélni valónk lesz egymással.

Bevezette Céliát a hálósobába s melléült egyik kerevetre.

— Ismer-e ön engem, asszonyom? — kérdé.

— Ismerem! — felelt Célia fojtott hangon.

— Akkor felesleges tovább álcáznom magamat. Igen, én vagyok az a régi ismerős, kit ön annak idején epedni engedett.

Tudja-e midőn a követségi titkár meghalt, ki eszközölte ki önnek, hogy felvegye a nyolczvanezer forint életbiztosítást.

— Tudom, ön volt az!

— Igen! . . . Én voltam a társulat ügyelője s megbizott bennem a társulat, nem is gyanítván, hogy rútul kijátszom. Tudja-e, miért tettem?

— Gondolom! — felelt Célia.

— Igen, az ön szép szemeiért. Magamra

vettem az átkot, azt híven, hogy boldogságot nyerek öntől érette.

— Én nem biztattam önt soha.

— Nem szóval, de tettei feljogosítottak a reményre. Ha megvizsgáltatom Komlós holttestét, furcsa cselekmény került volna nyilvánosságra.

— Hagyja el, kérem! . . . Ne emlegessük a multat!

— Ugy-e, szép asszony, borzadunk ma már tőle? . . . De hát ez az elkövetett bűn még ma sem évvült el. Rajtam áll, hogy ezt szényegre hozzam.

— Könyörüljön, az Istenre kérem!

— Hehehe! . . . Hát most már ismer Istent? . . . Nem tapasztaltam nála e vallásos érzelmeket hajdan. Tudja-e midőn hatezer forintnyi összeget ellopott tőlem a társulat pénzéből s oty könyörtelen volt hogy hallani sem akart visszaadásáról, bár életem, becsületem forgott kérdésben?

— Elnyertem kártyán, mint ön ma elnyerte vagyonomat.

— De nem oly tisztességgel, mint én. Ön hamisan játszott.

— Éne? . . . Honnan bizonyíthatja ezt?

— Zsebemben a kártya, mely ön ellen bizonyít. Megmutassam?

— Felesleges. Látom, hogy ön mindent tud.

— Ne bigyje, hogy elfeledtem. Minden percemben önnel foglalkoztam. Fájt, hogy oly rútul kijátszott.

— Hogyan játszottam ki?
— Megszökött előlem, midőn teljesen tönkretett.

(Folyt. köv.)

Helyi piaczi áruk

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1901. év július hó 1—2-án, megtartott heti vásárok:

Buza	— 14 kor.	80 fill.	— 14 kor.	60 fill.
Kétszer.	— 13 »	»	— 12 »	80 »
Rozs	— 12 »	80 »	— 12 »	60 »
Árpa	— 10 »	80 »	— 10 »	60 »
Zab	— 12 »	60 »	— 12 »	40 »
Tengeri	— 11 »	»	— 10 »	80 »
Köles	— 11 »	20 »	— 11 »	»
Szalonna sós	100 kg.	92 kor.	»	96 kor.
» » uj	»	78 »	»	80 »
Háj	»	98 »	»	100 »
Zsír	»	112 »	»	104 »
Kihasított sertés	»	»	»	»
Sertés hus	»	»	»	»
Széna	— 100 kg.	5 kor.	20 fill.	5 k.
» II. rendű	»	4 »	20 »	4 »
Ló felhajtató	—	—	—	938 drb.
Elkelt	—	—	—	600 »
Szarvasmarha felh.	—	—	—	840 »
Elkelt	—	—	—	503 »
Sertés felhajtató	—	—	—	1485 »
Elkelt	—	—	—	971 »

Cs. és kir.

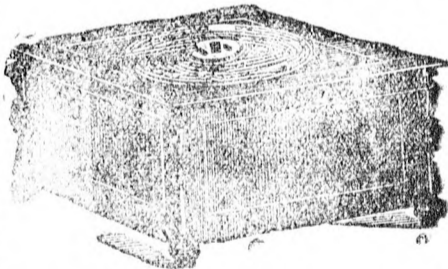

udv. hangszergyár.

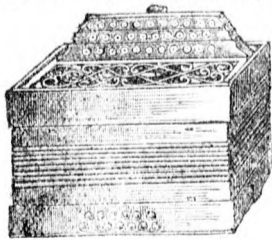
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

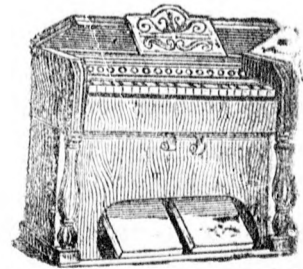
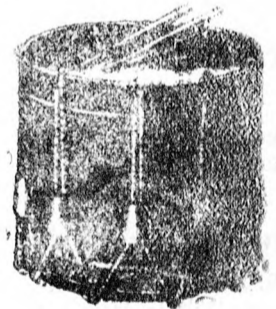

Kitűnő hangu harmonikák
8 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyármányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, **czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorák** stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Országos vásár Margittán.

Tudatom a t. érdeklődőkkel, hogy Margittán [Biharvármegye] közelebb lesz az országos vásár, még pedig f. hó július 10. 11-én **barom vásár.**

f. hó 12-én **kirakó vásár:**

Margitta, 1901. július 1. **Vasarberlő.**

LEO sport lovardája.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy elsőrendű lovarda-társulattal megérkeztem Debreczen szab. kir. városba és folyó hó 4-ikén azaz Pénteken tartom első megnyitót

Disz-előadásomat

a Széchenyi-utca végén felépített újonnan át-alkított és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett lovardámban. Társulatom csakis elsőrendű női és férfi tagokból van összeállítva, a gazdag és válogatott műsorból különösen kiemelhető

Stefánia kisasszony
női jockei

Miss Klair Laforte
szalon atletanő

a 10 éves Rezső jockei

mutatványai,
Wiliám Zsovles

férfi jockei lovar,

Alexander fivérek

páratlan és egyedülük a maga nemében.

Fej egyensúlyozók.

Heligard fivérek

zenebohócok.

Előadásaimat a 39-ik gyalogezred zenekara kíséri.

Előadás alatt tiszta magyar hohócok és a Bolondos Augusztok fogják a n. é. közönséget szórakoztatni.

Helyárak: Számozott zártszék II. sor 2 korona. II. sor első hely 1 kor. 40 fill. II. hely 80 fill. 2 sor III. hely 60 fill. karzat állóhely 30 fill. Deakok, katonák őrmestertől lefele és gyermekek fizetnek: zártszéken 1 kor. 20 fill. I. helyen 1 kor. II. hely 60 fill. és III. hely 40 fill.

Jegyek előre válthatók a SCHWARTZ-féle tőzsdeben Bika szálloda.

Az előadás kezdete pont 8 és fél órakor.

Pénztár nyitás délután 4 órától az előadás bezártáig.

Részletes műsor a jegyszedőknél kaphatók.

Kutyákat a lovardába hozni rendőrileg tilos.

Minden nap előadás. Ünne- és Vasárnap két előadás. Az előadás bármilyen időben megtartatik. A n. é. közönség a lovardában minden idő ellen védve van.

Holnap szombaton nagy előadás.

Beesés bártfogásért esedezik

LEO

első magyar sport lovarda igazgatója.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonal	1.28	délután
P.-Ladány	7.10	este	Személyvonal	9.43	este
Budapest	9.01	délelőtt	Gyorsvonal	1.50	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonal	8.10	este
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonal	5.45	reggel
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonal	9.40	este
P.-Ladány	3.37	"	Tv. sz. sz.	5.34	délután
Debreczen—M.-Sziget					
Királyhaza	5.10	reggel	Személyvonal	2.08	délután
M.-Sziget	2.56	reggel	Személyvonal	9.48	délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonal	10.50	éjjel
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonal	4.56	délután
Szatmár-Németi.	7.58	este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel
Szatmár-Németi	6.46	este	Gyorsvonal	8.50	este
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonal	11.21	délelőtt
Szerencs	4.01	délután	"	7.03	este
Szerencs	6.58	este	"	10.43	éjjel
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonal	10.24	délelőtt
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56	este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	9.35	reggel	Vegyesvonal	11.16	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31	délután	"	6.18	délután
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonal	9.17	délelőtt
H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20	déli	"	1.18	délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		I n d u o n n a p	
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel
P.-Ladány	5.03	reggel	Személyvonal	4.00	reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonal	9.15	délelőtt
Budapest	6.26	este	Gyorsvonal	1.55	délután
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonal	7.05	este
Budapest	11.44	délelőtt	Gyorsvonal	6.50	reggel
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi.	8.46	reggel	Gyorsvonal	6.42	reggel
Szatmár-Németi.	7.32	reggel	Személyvonal	3.45	reggel
M.-Sziget.	12.16	délután	Személyvonal	6.—	reggel
Szatmár-Németi.	6.45	este	Személyvonal	2.47	délután
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonal	11.35	délelőtt
M.-Sziget	10.12	éjjel	Személyvonal	3.39	délután
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonal	5.—	reggel
Szerencs	12.07	délután	Személyvonal	9.03	délelőtt
Szerencs	7.53	este	Személyvonal	5.10	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonal	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonal	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.35	este	"	2.35	délután
H.-Nánás	3.30	délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonal	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35	délelőtt

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre könyvnyomdája

D

Egyes évre
Egy évre
Egy évre
Egy évre

Ha

mitják, h

el a tiszt

általános

het anna

mert a k

frappáns

zékét a l

viz, a v

sága, a

dítása m

egyrészr

adózó p

a nagy

velcdeh

Deb

szabad k

leg szab

vánuk r

összálh

ban holt

met a v

iránt tan

altató le

köde, sz

határa s

Hogy

egy szab

várható l

Csop

Erős

tisztára s

gyorsan s

tak be. A

komor dű

ódon falá

A to

reggeli ki

élenküne

nokok hó

rodáikba.

Jáno

gen nyu

czal, kim

ajtó felé.

szas kász

met, hol

lásokat.

Lető

mellett a

a korlát

szavazó k

nak hely

az elnöki

kullog ki

Félti

s belép

ember, k

nek még